Iliustruotoji Lietuva

SAVAITINIS „LIETUVOS“ PRIEDAS

Nr. 43. 1926 m. spalių mėn. 23 d. **I met.**

NAUJIEJI VYKIAI.

Spalių 9 d. gedulo iškilmės: Sąjungos Vilniui vaduoti nariai Karo Muziejuje.

Dėjimas pamato pir[illegible] Šiaulių savivaldybės statomai pr[illegible] mokyklai.

Naują Vokietijos pasiuntinį Lietuvai p. Morathą pasitinka stotyje mūsų valdžios atstovai.

LIETUVOS UNIVERSITETO BOTANIKOS SODAS.

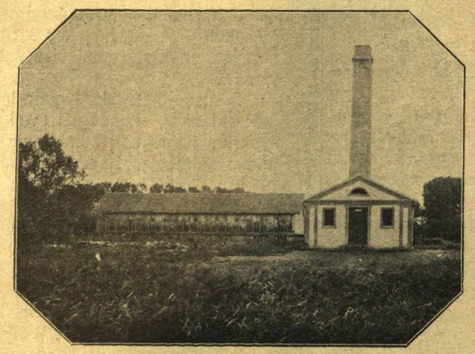

B. S. šiltnamis gėlėms ir kt. augalams.

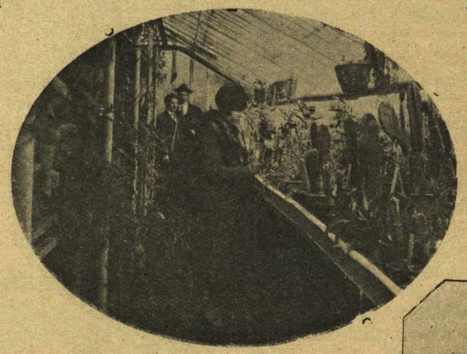

Šiltnamio vidus: kaktusų skyrius.

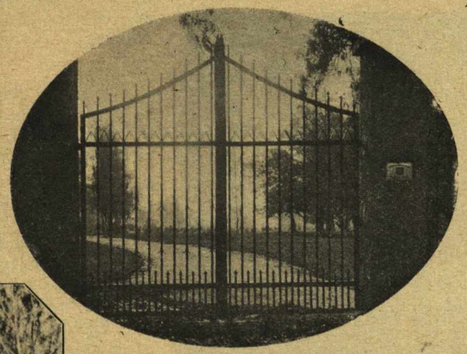

Įėjimas į Botanikos Sodą.

B. S. parkas.

B. S. laboratorija.

B. S. muziejus: Dendrologijos kolekcijos dalis.

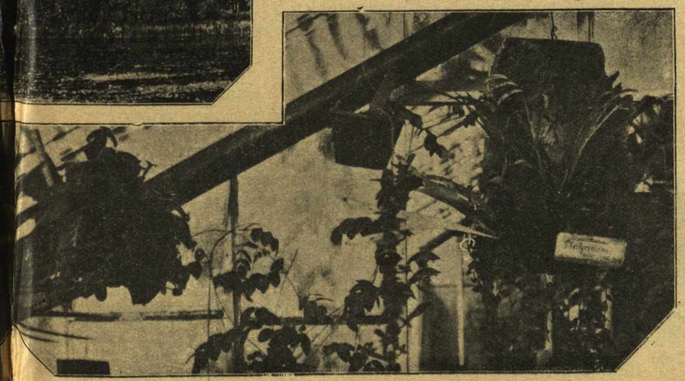

Šiltnamis: dešinėje matyti epifitas — augalas, augąs ant medžio.

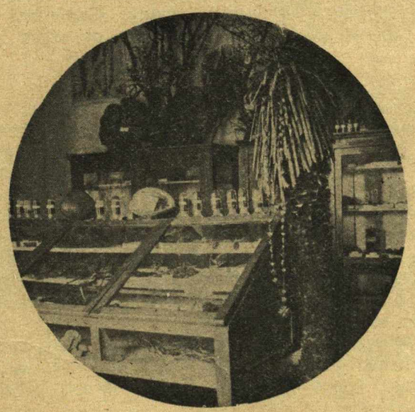

B. S. muziejus: palmė, agaro ražančius ir kt.

Kitą dieną, dar gaidžiams negiedojus, Čibirbis laukė rankas trindamas prie seno žilvičio, kur buvo susitaręs atsiskaityti su Bambliene. Per pečius turėjo persimetęs porą vyžų ir kurpių; į antį turėjo įsikišęs dvi nauji nagini. Rankose laikė ilgiausią žagarą.

Čibirbis prisiminė savo velnaitę, del kurios turėjo tiek vargo išvargti, tiek nagų prisikramtyti ir tiek prisidūsauti visuose pragaro kampuose. Ir vis tiktai Čibirbiui buvo dar vilties jo velniškoj širdy: „ji" dar galės jį pamilti.

„Kad tik neįsikištų į tą mano istoriją Bamblienė", pamanė sau ir atsargiai apčiupinėjo žagarą.

Vartai giržd sugirgždėjo, ir į žilvitį pradėjo žygiuoti ir už velnią velnesnė Bamblienė. Lig tik pamatęs ją ateinant, Čibirbis susikuprino, susigūžė kamuoliuku ir kad neims bėgti — tik dulkės lakstė į visas puses!

— Ko bėgi? palauk!—paklausė nustebusi Bamblienė.

— Tu palauk, tada ir aš nebėgsiu,—atsakė velnias iškišęs liežuvį.

Bamblienė sustojo. Tada Čibirbis nutraukė nuo pečių porą ryžų ir porą kurpių, išėmė iš anties porą naginių ir sukabino viską krūvon. Paskui pririšęs visa prie žagaro galo, atkišo jį ir tripsėdamas slinko į Bamblienę.

Kai Bamblienė ištiesė ranką paimti savo dovanų, velnias paleido iš nagų visą žagarą.

— Bambliene, tu man baisi! Chi-chi-chi-chi! — sukvatojo tiktai velniūkštis ir pasispyręs viena koja, nušvilpė vėjais.

Čibirbis, mat, buvo pavydus kaip du velniai.

PROF. K. REGELIS.

LIETUVOS UNIVERSITETO BOTANIKOS SODAS.

(Žr. 4 ir 5 psl.)

Aukštojoje Fredoje, Kaune, apie 20-25 min. ėjimo nuo geležinkelio stoties to geležinkelio tiltu, yra Lietuvos universiteto Botanikos Sodas. Jis įsteigtas 1923 m. liepos mėn. ir dabar užima apie 30 ha. žemės.

Sodas duoda universiteto studentams medžiagos susipažinti su augalais, o atatinkamų katedrų profesoriams — medžiagos paskaitoms. Tat yra Botanikos Sodo grynas pedagogiškas darbas.

Be to, sodas nori duoti ir visuomenei botanikos žinių. Jis nori būti, kaip tat yra ir Vokietijos (pav., Berlyno-Dalemo), Anglijos (pav, Londono-Kew) arba Rusijos (pav., Leningrado) botanikos sodai. Parkas pažindina publiką su įvairių formų augalais, jis yra kaip gyvas augalų muziejus. Galiausiai Botanikos Sodo tikslas yra įvesti naujas augalų kultūras krašte, ištyrinėti ir aklimatizuoti Lietuvoje dekoruojamuosius, vaisinius ir kitus augalus.

Biržų apylinkės.

Botanikos Sodo šiltnamiuose yra apie 3000 rūšių augalų 7000 induose. Šaltajame skyriuje t^0 išlaikoma per žiemą maždaug 5 laipsnių. Šiltajame skyriuje, kur auga tropikos kraštų augalai t^0 yra kokių 13 laipsnių. Vandenio baseine yra daug vandeninių augalų Kaktusų skyriuje t^0 siekia 10 laipsnių. Čia auga apie 380 št. įvairių kaktusų ir sukulentų, auga ir luffos augalas, iš kurio gaminamos mazgotės. Šiltnamiuose yra daug įdomių augalų, kaip, pav., vabzdžiaėdžiai — Nepenthes, Sarracenia, Drosera, Schinus molle, kurio lapai juda vandens paviršiuje, mimoza jautrioji; yra taip pat kultūrinių ir technikinių augalų — kavos medis, vata, kokaino medis, kamfora, cinamonos ir daug kitų.

Sode yra pasodinta daug augalų. Jurginų kolekcijos iš įvairių jurginų rūšių apie 50 št. Biologijos morfologijos skyriuje auga augalai, rodantieji prisitaikymo prie gyvenimo sąlygų — čia auga bičių, vapsvų, peteliškių apdulkinami augalai, vijokliai ir velėniniai augalai. Ecballium elaterium, arba sprogstantis agurkas, parodo, kaip išmėtomos augalo sėklos mechaniniu būdu, Erodium turi vinto pavidalo sėklas, kurios pačios įsisuka į žemę.

Iš viso sode yra apie 4000-5000 rūšių augalų. Rabatkose auga daugmečiai augalai, parke pasodinta daug medžių su lentelėmis, pažymint augalų pavadinimus. Pradėtas jau arboretumo įrengimas, kur bus auginama krūmų ir medžių kolekcijos. Sistematikume ir kultūrinių augalų skyriuje yra vaistinių, aliejinių, dažomų, pašarinių, pluokštinių, ankštinių ir kitų augalų kolekcijų, yra taip pat javų ir daržovių kolekcijos. Visų augalų kolekcijos sutvarkytos šeimomis. Prie Botanikos Sodo numatyta padaryti alpinetumas t. y. kalnų augalų kolekcijų skyrius, rozariumas su treljažu, padidinti arboretumas ir apsodinti visą sodą gėlėmis.

Prie sodo įrengtas vaistinių augalų skyrius ir medelynas, kurie turi daugiausia praktikos uždavinių.

Vaistinių augalų skyriaus reikšmė — aklimatizuoti Lietuvoje vaistinius augalus, išplėsti jų kultūrą ir duoti ūkininkams, norintiems auginti vaistinius augalus, sėklą ir sodinamąją medžiagą. Daug vaistinių augalų vaistams yra importuojama į Lietuvą iš užsienių. Jie galima būtų kultivuoti Lietuvoje ir su laiku sumažinti jų importas. Dabar vaistinių augalų skyriuje kultivuojama apie 30 įvairių rūšių augalų ir išleidžiama serija brošiūrėlių apie vaistinių augalų kultūrą ir jų rinkimo būdą; pav. pipirmėtė, ramunėlės, baltoji garstyčia ir kitos. Pastebėtas didelis susidomėjimas vaistiniais augalais. Tat matyti iš to, kad Botanikos Sode gauta per 500 paklausimų iš įvairių Lietuvos vietų apie vaistinius augalus ir kaip juos rinkti

Medelyne, kuris pradėtas tiktai 1925 metais, jau auga apie 25000 įvairių medžių. Čia auginami medžiai ir krūmai ne tik sodams, bet pradėtas darbas aklimatizuoti įvairiems dekoruojamiesiems ir vaisiniams medžiams.

Fitopatologijos laboratorija tyrinėja augalų ligas ir leidžia seriją brošiūrų, iš kurių iki šio laiko jau išėjo pirmas sąsiuvinis apie bulvių puvimo ligą. Botanikos Sodas gauna sėklų iš viso pasaulio botanikos sodų. Daug sėklų gauta iš Anglijos, Javos, Rusijos, Amerikos ir kitų kraštų; daug augalų gauta dovanai iš užsienių botanikos sodų, pav., iš Karaliaučiaus, Berlyno, Miuncheno, Bresiavo ir kitų.

Visuomenė labai domisi Botanikos Sodu. Daug ekskursijų ateina pažiūrėti sodo augalų. Rugsėjo mėnesyje lankytojų knygoje įrašyti 1288 asmenys.